

BS/79/2009

**OPINIE O DZIAŁALNOŚCI
PARLAMENTU I PREZYDENTA**

Znak jakości przyznany CBOS przez Organizację Firm Badania Opinii i Rynku
3 października 2008 roku

Co miesiąc poddajemy ocenie badanych Sejm, Senat i urząd prezydenta. Nadal większość Polaków jest krytyczna wobec wszystkich trzech instytucji.

W maju¹ działalność prezydenta Lecha Kaczyńskiego dobrze ocenia niespełna jedna czwarta respondentów (23%), natomiast dwie trzecie (67%) – źle. Od kwietnia opinie na ten temat nie uległy zmianie. Już siódmy miesiąc z rzędu działania prezydenta akceptuje nie więcej niż jedna czwarta dorosłych Polaków.

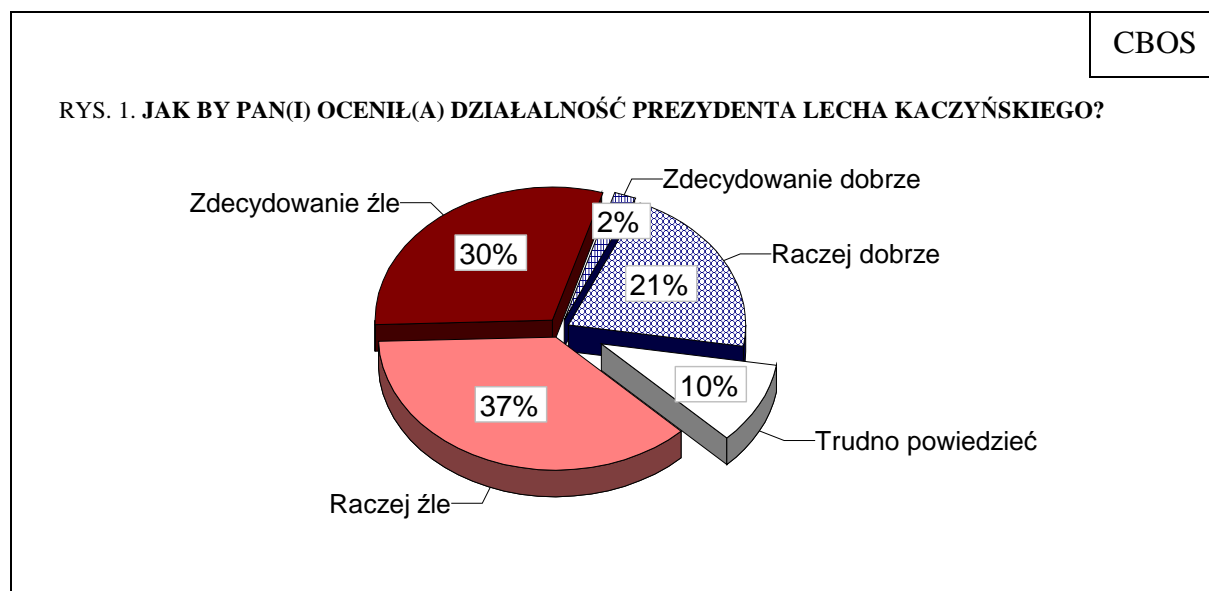
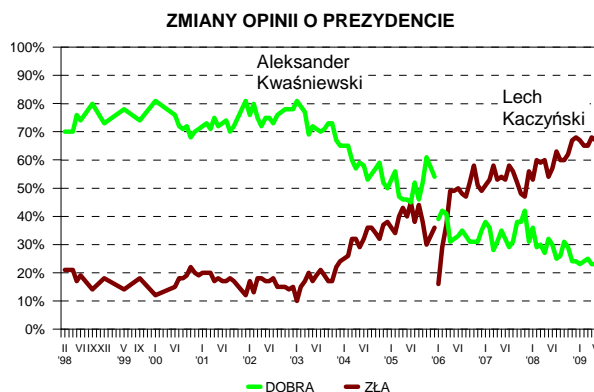

Tabela 1

Oceny prezydenta	Wskazania respondentów według terminów badań																Zmiany IV-V '09	
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV		V
	2008												2009					
	w procentach																	
Dobra	36	29	30	27	32	30	25	26	31	29	24	24	23	24	25	23	23	0
Zła	53	60	59	60	54	57	63	60	60	62	67	68	67	65	65	68	67	-1
Trudno powiedzieć	11	11	11	13	14	13	12	14	9	9	9	8	10	10	10	9	10	+1

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (228) przeprowadzono w dniach 7–13 maja 2009 roku na liczącej 1078 osób reprezentatywnej próbie losowej dorosłych Polaków.

Opinie o działalności prezydenta związane są z poziomem wykształcenia i miejscem zamieszkania respondentów. Krytycyzm jest tym częstszy, im wyższe ich wykształcenie – najlepsze zdanie o pracy urzędu prezydenta mają osoby z wykształceniem podstawowym (choć również w tej grupie większość wystawia oceny negatywne), najgorsze – z wyższym. Mieszkańcy wsi postrzegają jego działania nieznacznie lepiej niż mieszkańcy miast.

Połowa wyborców Lecha Kaczyńskiego z drugiej tury wyborów prezydenckich aprobuje jego działalność, natomiast dwie piąte ocenia negatywnie. Wyborcy Donalda Tuska oraz osoby niegłoszące w drugiej turze wyborów w 2005 roku w większości wyrażają dezaprobatę działań prezydenta.

Tabela 2

Elektoraty w II turze wyborów prezydenckich	Oceny działalności prezydenta		
	dobra	zła	Trudno powiedzieć
	w procentach		
Lecha Kaczyńskiego	49	40	11
Donalda Tuska	9	85	6
Niegłoszący	19	71	10

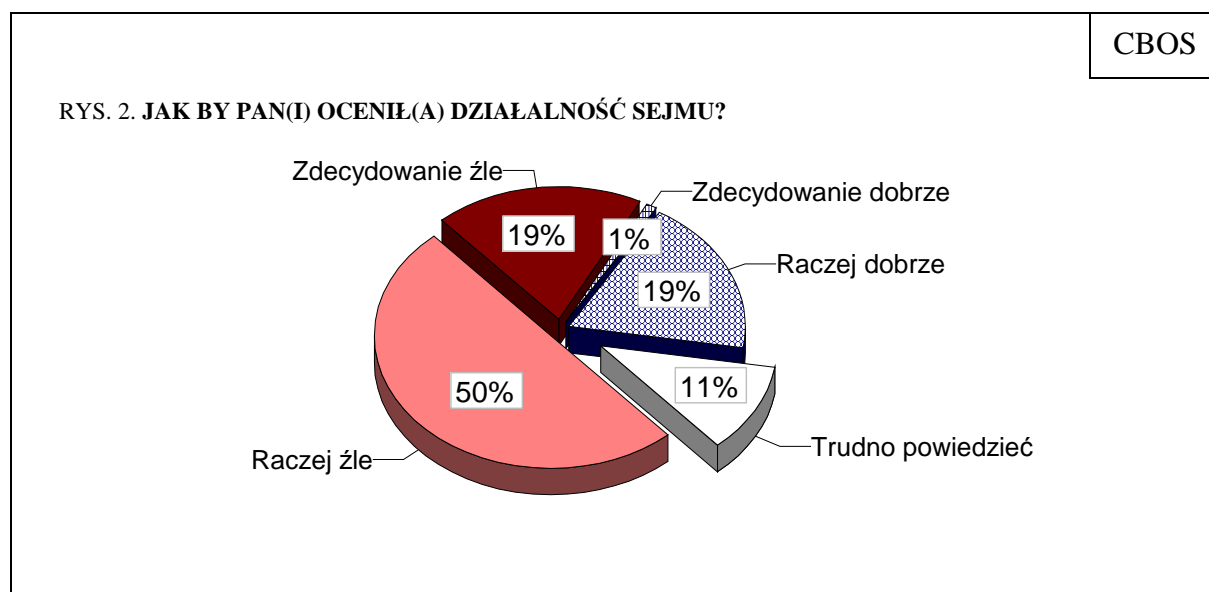
Elektorat PiS ma całkowicie odmienne od reszty społeczeństwa opinie o działaniach prezydenta. Zdecydowana większość potencjalnych wyborców tej partii wystawia prezydentowi dobre oceny, natomiast sympatycy PSL, PO i SLD, a także osoby niezamierzające głosować w ewentualnych wyborach parlamentarnych w zdecydowanej większości wyrażają opinie negatywne.

Tabela 3

Potencjalne elektoraty	Oceny działalności prezydenta		
	dobra	zła	Trudno powiedzieć
	w procentach		
PiS	75	18	6
PSL*	30	63	7
PO	12	84	3
SLD	9	89	2
Niezamierzający głosować	19	69	12

* Opinie elektoratu PSL należy traktować ostrożnie ze względu na niewielką liczebność potencjalnych wyborców tej partii w badanej próbie

Ponad dwie trzecie Polaków (69%) krytycznie wypowiada się o pracy posłów, natomiast jedna piąta (20%) ocenia ją pozytywnie. W ciągu ostatniego miesiąca opinie o działalności Sejmu trochę się poprawiły – o 4 punkty zwiększył się odsetek ocen pozytywnych, a o 3 punkty zmniejszył się krytycyzm. Poprawa ta nastąpiła po kwietniowym spadku notowań Sejmu do najniższego poziomu w tej kadencji.

Opinie na temat działalności Senatu są zbliżone do kwietniowych: 23% stanowią wskazania pozytywne, a 53% – negatywne.

RYS. 3. JAK BY PAN(I) OCENIŁ(A) DZIAŁALNOŚĆ SENATU?

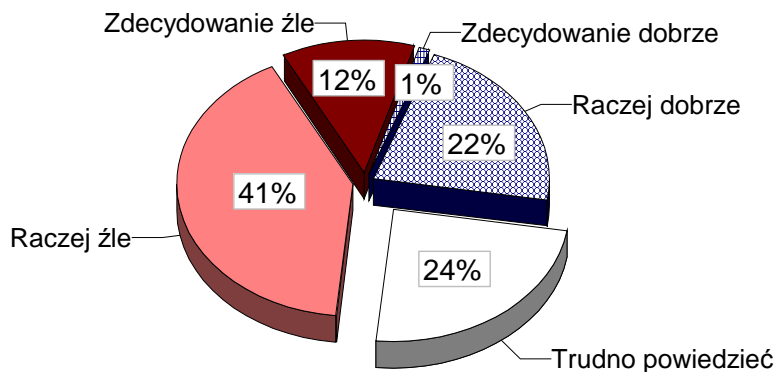
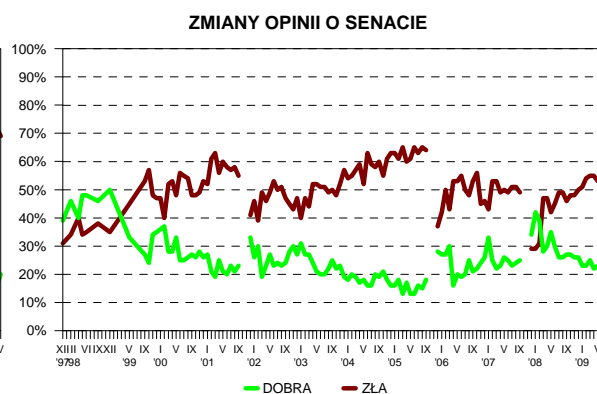
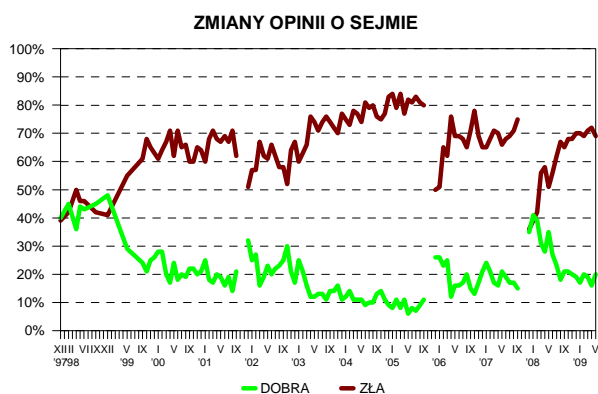

Tabela 4

Oce- niane insty- tucje	Oceny	Wskazania respondentów według terminów badań															Zmiany IV-V '09
		III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	
		2008										2009					
		w procentach															
Sejm	dobra	31	28	35	27	23	18	21	21	20	19	17	20	19	16	20	+4
	zła	56	58	51	56	62	67	65	68	68	70	70	69	71	72	69	-3
	Trudno powiedzieć	14	14	14	17	15	14	14	11	12	11	13	11	10	12	11	-1
Senat	dobra	28	30	35	30	26	26	27	27	26	26	23	23	25	22	23	+1
	zła	47	47	42	45	49	49	46	48	48	50	51	54	55	55	53	-2
	Trudno powiedzieć	25	24	23	25	25	25	27	24	25	24	26	22	20	23	24	+1

Opinie o działaniach Sejmu i Senatu są do pewnego stopnia zależne od wykształcenia respondentów. Proporcjonalnie więcej opinii przychylnych obu izbom parlamentu notujemy wśród osób z wyższym wykształceniem niż wśród pozostałych.

Większość potencjalnych wyborców wszystkich głównych ugrupowań politycznych – zarówno koalicji, jak i opozycji – jest krytyczna wobec Sejmu. Osoby deklarujące chęć głosowania w ewentualnych wyborach parlamentarnych (niezależnie od preferencji partyjnych) oceniają Sejm nieznacznie lepiej niż respondenci niezamierzający głosować.

Tabela 5

Potencjalne elektoraty	Oceny działalności Sejmu		
	dobra	zła	Trudno powiedzieć
	w procentach		
PO	36	54	10
SLD	27	69	4
PiS	25	69	6
PSL*	22	68	11
Niezamierzający głosować	13	75	12

* Opinie elektoratu PSL należy traktować ostrożnie ze względu na niewielką liczebność potencjalnych wyborców tej partii w badanej próbie

Jeśli chodzi o oceny Senatu, elektorat PO różni się od pozostałych tym, że ma lepsze zdanie o jego działaniach. Wyborcy Platformy są w tej sprawie równo podzieleni, natomiast pozostali wyrażają w większości opinie negatywne.

Tabela 6

Potencjalne elektoraty	Oceny działalności Senatu		
	dobra	zła	Trudno powiedzieć
	w procentach		
PO	38	38	24
SLD	26	59	15
PiS	24	52	24
PSL*	18	57	26
Niezamierzający głosować	18	59	23

* Opinie elektoratu PSL należy traktować ostrożnie ze względu na niewielką liczebność potencjalnych wyborców tej partii w badanej próbie

Oceny działalności prezydenta Lecha Kaczyńskiego są dobrze ugruntowane i nie zmieniają się z miesiąca na miesiąc. Przyjęty przezeń model prezydentury i sposób jej sprawowania nie podobają się większości Polaków. Można przypuszczać, że szczególną rolę w kształtowaniu opinii mają stosunki z rządem, nacechowane utrzymującą się animozją.

Lech Kaczyński cieszy się uznaniem elektoratu partii, z której się wywodzi, wśród pozostałych jedynie nieliczni mają dobre zdanie o jego prezydenturze. Z kilkumiesięcznej perspektywy widać rosnące rozczarowanie elektoratu Lecha Kaczyńskiego z wyborów prezydenckich do sposobu sprawowania przez niego urzędu.

Odnotowana w maju niewielka poprawa opinii o Sejmie w zasadzie nie zmienia negatywnej społecznej oceny jego działalności. Poprawa ta nastąpiła po ubiegłomiesięcznym spadku notowań Sejmu do najniższego poziomu w tej kadencji.

Opracował
Michał WENZEL

A N E K S

Tabela 1

		Jak by Pan(i) ocenił(a) działalność prezydenta Lecha Kaczyńskiego?			Liczba osób
		Dobrze %	Źle %	Trudno powiedzieć %	
Ogółem		23	67	10	1071
Płeć	Mężczyźni	22	70	8	510
	Kobiety	24	64	12	561
Wiek	18-24 lata	21	69	10	143
	25-34	13	80	7	202
	35-44	23	68	9	178
	45-54	28	67	6	187
	55-64	26	60	14	177
	65 lat i więcej	29	57	13	183
Miejsce zamieszkania	Wieś	28	60	12	400
	Miasto do 20 tys.	19	72	8	144
	20-100 tys.	24	65	12	204
	101-500 tys.	15	77	7	175
	501 tys. i więcej mieszk.	22	72	6	148
Wykształcenie	Podstawowe	26	55	18	271
	Zasadnicze zawodowe	26	66	8	271
	Średnie	24	70	7	367
	Wyższe	12	83	5	161
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	12	84	5	89
	Średni personel, technicy	9	89	2	43
	Pracownicy adm.-biurowi	25	73	2	56
	Pracownicy usług	20	76	4	89
	Robotnicy wykwalifikowani	21	72	7	105
	Robotnicy niewykwalifik.	19	63	17	58
	Rolnicy	29	59	12	57
Pracujący na własny rach.	19	78	2	47	
Bierni zawodowo	Renciści	26	55	19	74
	Emeryci	29	58	12	243
	Uczniowie i studenci	23	63	14	97
	Bezrobotni	25	60	15	65
	Gospodynie domowe i inni	30	64	6	48
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	21	72	7	145
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	7	87	6	56
	sekt. pryw. poza rolnict.	17	78	4	269
	prywatnym gosp. rolnym	31	55	14	51
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	24	63	13	220
	501-750	28	61	11	174
	751-1000	25	71	4	198
	1001-1500	19	73	8	160
	Powyżej 1500 zł	16	81	3	138
Ocena własnych war. mater.	Źłe	24	61	15	171
	Średnie	25	65	11	493
	Dobre	21	72	7	407
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	30	55	15	77
	Raz w tygodniu	28	61	11	516
	1-2 razy w miesiącu	22	66	11	172
	Kilka razy w roku	15	78	7	189
	W ogóle nie uczestniczy	13	84	4	116
Poglądy polityczne	Lewica	10	85	5	139
	Centrum	21	74	5	308
	Prawica	35	58	7	354
	Trudno powiedzieć	18	61	21	270

Tabela 2

		Jak by Pan(i) ocenił(a) działalność Sejmów?			Liczba osób
		Dobrze %	Źle %	Trudno powiedzieć %	
Ogółem		20	69	11	1075
Płeć	Mężczyźni	20	73	7	510
	Kobiety	20	65	15	564
Wiek	18-24 lata	24	60	16	144
	25-34	24	65	11	203
	35-44	21	72	7	179
	45-54	21	71	9	186
	55-64	17	72	12	178
	65 lat i więcej	14	72	14	184
Miejsce zamieszkania	Wieś	20	68	12	402
	Miasto do 20 tys.	14	77	9	144
	20-100 tys.	19	69	12	206
	101-500 tys.	23	64	12	175
	501 tys. i więcej mieszk.	24	67	8	148
Wykształcenie	Podstawowe	16	67	18	272
	Zasadnicze zawodowe	18	75	7	271
	Średnie	20	70	11	368
	Wyższe	31	60	9	163
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	29	61	11	91
	Średni personel, technicy	11	87	2	43
	Pracownicy adm.-biurowi	30	59	11	56
	Pracownicy usług	21	66	12	89
	Robotnicy wykwalifikowani	20	79	1	105
	Robotnicy niewykwalifik.	17	68	16	58
	Rolnicy	13	74	14	57
Pracujący na własny rach.	29	62	9	47	
Bierni zawodowo	Renciści	18	65	18	73
	Emeryci	16	73	11	245
	Uczniowie i studenci	26	57	17	98
	Bezrobotni	18	69	12	65
	Gospodynie domowe i inni	17	72	12	48
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	29	64	7	146
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	17	78	5	56
	sekt. pryw. poza rolnict.	21	69	10	270
	prywatnym gosp. rolnym	9	74	17	51
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	18	72	11	220
	501-750	16	72	12	175
	751-1000	21	69	10	199
	1001-1500	26	66	7	160
	Powyżej 1500 zł	27	65	9	138
Ocena własnych war. mater.	Źłe	13	73	14	171
	Średnie	15	73	12	495
	Dobre	29	62	8	409
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	29	59	12	80
	Raz w tygodniu	20	69	11	516
	1-2 razy w miesiącu	21	67	12	172
	Kilka razy w roku	17	70	13	190
	W ogóle nie uczestniczy	17	76	7	116
Poglądy polityczne	Lewica	19	76	5	139
	Centrum	21	72	6	308
	Prawica	26	66	8	356
	Trudno powiedzieć	11	65	24	271

Tabela 3

		Jak by Pan(i) ocenił(a) działalność Senatu ?			Liczba osób
		Dobrze	Źle	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	
Ogółem		23	53	24	1075
Płeć	Mężczyźni	26	54	20	511
	Kobiety	20	52	28	563
Wiek	18-24 lata	25	51	24	143
	25-34	22	55	24	203
	35-44	27	52	21	179
	45-54	24	56	20	187
	55-64	20	53	27	178
	65 lat i więcej	21	51	28	184
Miejsce zamieszkania	Wieś	21	52	26	401
	Miasto do 20 tys.	16	61	23	144
	20-100 tys.	22	56	22	206
	101-500 tys.	29	51	21	175
	501 tys. i więcej mieszk.	31	46	24	148
Wykształcenie	Podstawowe	19	50	30	273
	Zasadnicze zawodowe	18	62	20	271
	Średnie	24	53	23	367
	Wyższe	36	42	22	163
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	38	38	25	91
	Średni personel, technicy	20	72	8	43
	Pracownicy adm.-biurowi	32	42	26	56
	Pracownicy usług	20	57	23	89
	Robotnicy wykwalifikowani	25	60	15	105
	Robotnicy niewykwalifik.	19	54	28	58
	Rolnicy	15	62	23	57
Pracujący na własny rach.	23	50	27	47	
Bierni zawodowo	Renciści	13	56	31	74
	Emeryci	22	50	28	245
	Uczniowie i studenci	30	43	26	97
	Bezrobotni	21	62	17	65
	Gospodynie domowe i inni	15	67	19	48
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	31	50	19	146
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	25	55	19	56
	sekt. pryw. poza rolnict.	22	53	25	270
	prywatnym gosp. rolnym	16	59	25	51
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	19	59	22	219
	501-750	20	56	24	176
	751-1000	18	59	23	199
	1001-1500	29	47	24	160
	Powyżej 1500 zł	35	48	17	138
Ocena własnych war. mater.	Źłe	16	59	25	171
	Średnie	18	58	24	496
	Dobre	32	45	23	408
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	33	41	26	80
	Raz w tygodniu	23	51	25	516
	1-2 razy w miesiącu	21	57	22	172
	Kilka razy w roku	20	54	25	190
	W ogóle nie uczestniczy	24	61	15	116
Poglądy polityczne	Lewica	17	63	20	139
	Centrum	26	57	17	308
	Prawica	31	47	22	355
	Trudno powiedzieć	12	51	37	271